

wikkelt, bestaan nog andere meer frequente vormen. Deze toonen een geheel ander beeld, men mist de bovengenoemde veranderingen van de uitwendige oogspieren. De oogarts A. HAGEDOORN heeft in een voordracht voor het Oogheelkundig Gezelschap in December 1942 over deze verschillende vormen en de wijze van ontstaan gesproken. Hij noemt onder meer de vermeerderde wegdrukbaarheid van den oogbol bij ziekte van BASEDOW. In deze gevallen is de decompressie van het orbitadak, welke men eventueel om cosmetische redenen zou overwegen, dus niet aangewezen.

Het lijkt mij nuttig aan het betoog van collega BOEREMA toe te voegen, dat deze operatie slechts tot den door hem besproken vorm van exophthalmus beperkt moet blijven, terwijl men zelfs dan nog met teleurstellingen rekening moet houden.

Amsterdam, 2 Januari 1943

C. H. LENSHOEK

DISTRIBUTIE LEVERTRAAN

Daar thans voor directe verdeling een belangrijke hoeveelheid veterinaire levertraan ter beschikking is en de heer Directeur van het Rijksbureau voor Genees- en Verbandmiddelen mij uitdrukkelijk heeft toegezegd, dat levertraan bij den detailhandel in voldoende hoeveelheid beschikbaar zal zijn, zou ik de indicaties voor het verstrekken van levertraan, waarvoor tot op heden slechts lijders aan tuberculose in aanmerking komen, willen uitbreiden en eveneens aan *kinderen tot 14 jaar*, waarbij zich één der volgende indicaties mocht voordoen, een hoeveelheid levertraan willen toewijzen *ad 300 cm³ per maand*.

1. Kinderen uit t.b.c.-gezinnen. 2. Kinderen, voor wie een zeer ernstig vermoeden bestaat, dat hun gezondheidstoestand door huiselijke omstandigheden bedreigd wordt. 3. Tot verder herstel na acute ziekten of operaties. 4. Tot verder herstel na chronische ziekten 1). 5. Asthenie 2). 6. Onvoldoende lichamelijke ontwikkeling 3). 7. Recidiveerende ontsteking van de luchtwegen. 8. Rachitis. 9. Asthma.

1) De indicatie „na chronische ziekten” is bestemd voor kinderen, die hersteld zijn van een chronische pyelitis, cystitis, endocarditis, osteomyelitis, otitis media, pneumonie, en zoo voort.

2) De indicatie „asthenie” omvat het zwakke kind, dat meestal in een niet goeden voedingstoestand verkeert, waarbij zich een complex van verschijnselen aansluit als: slechte eetlust, prikkelbaarheid, slecht slapen, slechte lichaamshouding en bloedarmoede.

3) Onder „onvoldoend lichamenlijk ontwikkelde kinderen” vallen eenerzijds de kinderen, die bij hun leeftijd in ontwikkeling ten achter zijn, anderzijds de uit de kracht gegroeide kinderen.

Voor de regeling van deze distributie, welke eveneens zal geschieden via de vertrouwensartsen, moge ik U verwijzen naar de Regeling van de distributie van ziekenvoedsel, 2e druk, blz. 54.

's-Gravenhage, 5 Januari 1943

C. BANNING,
Geneeskundig Hoofdinspecteur
van de Volksgezondheid

INSULINE

Door niet te voorzien tegenslag is de voorraadpositie van insuline zoo ongunstig geworden, dat ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn. Het zal in sommige gevallen niet mogelijk zijn de aan de patiënten verstrekte bonnen volledig met insuline te honoreren. In de driemaandelijkse periode van 1 Maart 1943 tot 1 Juni 1943 zullen dan ook zeer veel minder bonnen uitgereikt worden, zoodat de instelling van vele patiënten gewijzigd moet worden. In tegenstelling met hetgeen tot nu toe als juist werd opgevat, zullen de patiënt, het dieet en het werk van den patiënt aangepast moeten worden aan een veel kleinere hoeveelheid beschikbaar insuline. Het is gewenscht reeds nu een begin te maken met de wijziging van de dieeten. Het aantal grammen koolhydraten en het totale aantal calorieën zal in vele gevallen belangrijk verlaagd moeten worden. In vele gevallen zal voor een lichten diabetes geen insuline meer verstrekt kunnen worden.

's-Gravenhage, 6 Januari 1943

dr. C. BANNING,
Geneeskundig Hoofdinspecteur
van de Volksgezondheid